

De l'«aleph» a la «a», però com si no hi fossin

En el codi lingüístic de les nostres terres, el signe més freqüent és, evidentment, el primer dels vint-i-sis signes que ens permeten escriure i llegir. Un signe que, ves per on, no escriuré enlloc en eixe text, per suggerir que tot és possible per qui és un poc tossut i sobretot per qui és prosèlit dels sinònims.

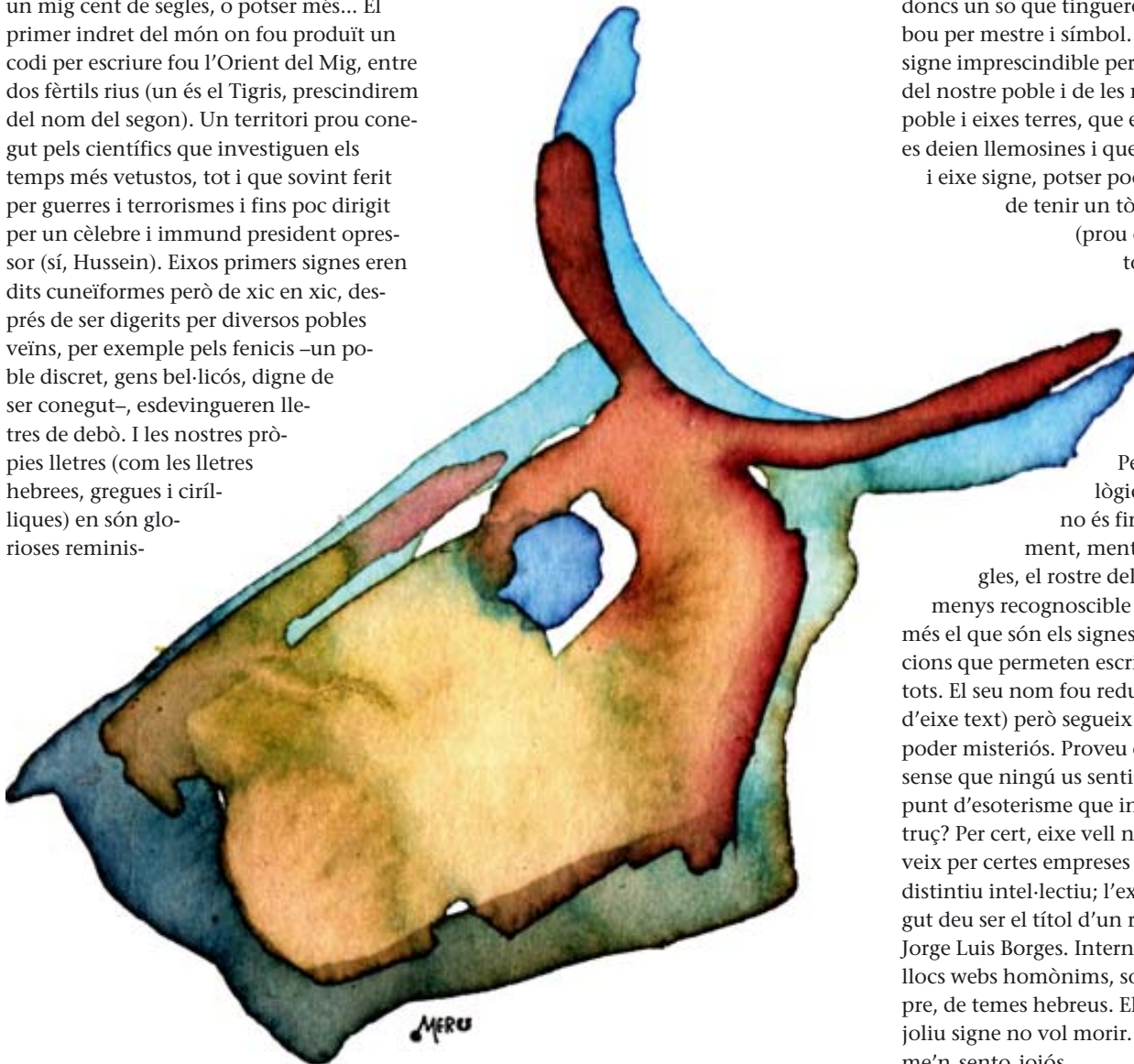
L'origen dels signes escrits és ben remot: un mig cent de segles, o potser més... El primer indret del món on fou produït un codi per escriure fou l'Orient del Mig, entre dos fèrtils rius (un és el Tigris, prescindirem del nom del segon). Un territori prou conegut pels científics que investiguen els temps més vetustos, tot i que sovint ferit per guerres i terrorismes i fins poc dirigit per un cèlebre i immund president opressor (sí, Hussein). Eixos primers signes eren dits cuneïformes però de xic en xic, després de ser digerits per diversos pobles veïns, per exemple pels fenicis –un poble discret, gens bel·licós, digne de ser conegut–, esdevingueren lletres de debò. I les nostres pròpies lletres (com les lletres hebrees, gregues i ciríl·liques) en són glorioses reminis-

cències... El signe primer dels vint-i-sis nostres fou concebut després que els escribes veieren bous i volgueren junyir el toro i el símbol escrit. Certs teòrics moderns diuen que els escribes –tots més o menys mossens– prengueren eixe determini per introduir el vigor, el nervi i l'ímpetu dels virils jònecs dins el cor dels textos. Potser. Evidentment, el rol dels escriptors d'eixos pri-

mers temps de les llengües escrites fou en certs moments de fer que els éssers vius, les forces divines i els textos poguessin difluir junts, sense ruptures ni divisions... Crec que és bo conèixer que el primer signe nostre, el més estès, el dibuix concebut per reproduir el so que més es percep en els mots dels bebès mentre inicien les proves per ser entesos pels progenitors, és un signe i doncs un so que tingueren el bon i gentil bou per mestre i símbol. No? Per cert, és un signe imprescindible per escriure el nom del nostre poble i de les nostres terres. Eixe poble i eixes terres, que en temps pretèrits es deien llemosines i que usen molt eixe so i eixe signe, potser podrien encuriosir-se de tenir un tòtem com el bou

(prou d'occir-ne en tristos i penosos llocs públics rodons!), i dits eixos mots sense voler ferir els seguidors del ruc ben nostre.

Però el conte cronològic d'eixe bell signe no és finit. Imperceptiblement, mentre corrien els segles, el rostre del boví esdevingué menys recognoscible fins que fou només el que són els signes: pures convencions que permeten escriure i llegir entre tots. El seu nom fou reduït (vegeu el títol d'eixe text) però segueix essent ple d'un poder misteriós. Proveu de dir el nom vell, sense que ningú us senti: no hi trobeu un punt d'esoterisme que indueix pell d'estruç? Per cert, eixe vell nom del signe serveix per certes empreses que volen tenir un distintiu intel·lectiu; l'exemple més conegut deu ser el títol d'un recull de contes de Jorge Luis Borges. Internet ofereix diversos llocs webs homònims, sovint, però no sempre, de temes hebreus. El vell nom d'eixe joliu signe no vol morir. I jo, no sé per què, me'n sento joiós.

FILÒSOF DE BUTXACA ANDREU MAS amas@presencia.cat

«*Depenem massa de la tecnologia i ningú no sap res d'aquests temes; una fórmula segura per al desastre.*» Carl Sagan

Un estudi, n'hi ha per a tot, assegura que el mal funcionament dels sistemes informàtics provoca estrès en els treballadors i en fa baixar la productivitat. Caldria determinar si l'estrès el genera el problema informàtic o les solucions que ens proposen els tècnics quan tenim un problema, entre les quals hi ha indefectiblement: «reinicia l'ordinador», «el problema el tens amb l'ADSL» o «has provat a desendollar l'ordinador i bufar l'endoll?»